

Enheten för juridik
Heidi Wiik, 010-730 99 30
arbetsmiljoverket@av.se

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss – Tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet – Del 1 och 2 (SOU 2015:13 och SOU 2015:38)

Sammanfattning

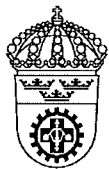
Arbetsmiljöverket har granskat förslagen om nya utstationeringsregler och ser huvudsakligen positivt på de förslag som framförs. Bättre skydd och rättigheter för utstationerade arbetstagare är viktiga komponenter för en sund arbetsmarknad i Sverige. Förslagen som berör Arbetsmiljöverket, bl.a. utökad informationsansvar, samarbete inom IMI och inspektionsinsatser, medför behov av utökade resurser.

Några synpunkter på innehållet i några av de enskilda avsnitten framförs nedan.

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Avsnitt 7 i del 1 – Administrativt samarbete mellan myndigheter genom IMI

I avsnittet föreslås ett arbetssätt där andra länder kan begära information, kontroller, inspektioner och utredningar från Arbetsmiljöverket. Informationsutbyte förekommer redan genom IMI, men de övriga delarna – kontroller, inspektioner och utredningar – innebär ett nytt arbetssätt och det är omöjligt att i dagsläget bilda sig en uppfattning av vilken omfattning denna verksamhet kan få. Det är också oklart vilken typ av utredningar som avses. De frågor som Arbetsmiljöverket får genom IMI brukar i allmänhet handla om anställningsvillkor och lön, det vill säga sådant som faller utanför Arbetsmiljöverkets ansvarsområde, varvid vi regelmässigt hänvisar till arbetsmarknadens parter. Det vore därför lämpligt att även arbetsmarknadens parter ingick i IMI-arbetet. Bortsett från detta så kan det föreslagna samarbetet

komma att ställa stora krav på resurser och kompetens inom verket och en svarstid på två dagar kan vara svårt att hålla.

Avsnitt 9 i del 1 - Inspektioner

Enligt artikel 10 i tillämpningsdirektivet, ska medlemsstaterna genomföra effektiva och lämpliga inspektioner för att kontrollera och följa upp efterlevnaden av utstationeringsdirektivet. Arbetsmiljöverket har tillsyn över efterlevnaden av arbetsmiljölagen (1977:1160) och arbetstidslagen (1982:673) som även omfattar utstationerade arbetstagare. Verket gör inte någon skillnad på utstationerade och andra arbetstagare i sina inspektioner, men har inte uppgifter om exakt var de utstationerade arbetar, eftersom det inte är obligatoriskt att i registret ange mottagarföretaget i Sverige. Om tanken är att verket särskilt ska rikta inspektioner gentemot utstationerade, bör det synliggöras exempelvis i Arbetsmiljöverkets instruktion¹ eller regleringsbrev, vilket utredningen också nämner på s 185 i del 1.

Avsnitt 4 i del 2 - Förbättrad tillgång till information om kollektivavtalsvillkor

Arbetsmiljöverket är positivt till förslaget att arbetstagarorganisationerna ska anmäla kontaktperson till verket. Det kan bidra till en förbättring av den information om kollektivavtalsvillkor till utstationerade arbetstagare som Arbetsmiljöverket ska tillhandahålla. Det framgår dock inte vad som händer om någon kontaktperson inte anmäls. Det vore därför bra om även fackförbunden tillhandahöll information om kontaktpersoner på sina hemsidor, och även, i den mån det saknas idag, tillhandahöll relevanta kollektivavtal på andra språk än svenska.

Avsnitt 5 i del 2 - Entreprenörsansvar

Arbetsmiljöverket är positivt till utredningens förslag om att införa ett entreprenörsansvar inom byggbranschen. Vi har tidigare i ett regeringsuppdrag redovisat ett förslag om ett s.k. beställaransvar, vilket tangerar detta². Förslaget om ett entreprenörsansvar innebär att om en utstationerad arbetstagare inte får ut sin lön av sin arbetsgivare kan han/hon vända sig till entreprenören "ovanför" i entreprenörskedjan. Arbetsmiljöverket har emellertid några synpunkter härvid. Inom byggbranschen förekommer många utländska enmansföretagare och dessa faller utanför denna reglering. Det bör därför

¹ Förordning (2007:913) med instruktion för Arbetsmiljöverket

² Arbetsmiljöverkets diarienummer JU 2014/115313, Arbetsmarknadsdepartementets diarienummer A2013/4852/ARM och A2013/4846/SV(delvis)

övervägas att entreprenörsansvaret även ska gälla dessa personer. Men även för inhemska arbetstagare och enmansföretagare bör det utredas om ett entreprenörsansvar bör införas, för att motverka snedvriden konkurrens. I direktiven för utredningen angavs att man även skulle överväga i vilka övriga sektorer det kan finnas behov att ett sådant ansvar, men detta saknas i utredningen. Behov av att undersöka behovet inom andra branscher finns t.ex. inom transportbranschen där det också förekommer kedjor av underentreprenörer. Även mer kvinnodominerande branscher där långa entreprenörskedjor förekommer borde utredas närmare.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Erna Zelmin-Ekenhem. I den slutliga handläggningen har även tillsynschefen Bernt Nilsson och enhetschefen Anna Varg deltagit. Föredragande har varit juristen Heidi Wiik.

Erna Zelmin-Ekenhem

Heidi Wiik

